

MRO-AKTUELLT (9/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 15 september 2010

MRO:s höst- och årsmöte 2011

Har du missat att anmäla dig till höstens möte? Kontakta omedelbart Anders Svensson (jinf@rocketmail.com eller 08/82 27 35).

Följande gäller:

- * Lördag em kaffe 85,-
- * Lördag em-kaffe + middag 515,-
- * Söndag lunch 80,-
- * All mat lördag + söndag 635,-

För fler detaljer om mötet, se MRO-Aktuellt nr 8/2011. En tillkommande nyhet är att ULJs projektledare för Resecentrum kommer att ta hand om guidandet på lördagen.

Transportstyrelsen - fakturor 2011

Som jag upprepat ett antal gånger i tidigare MRO-Aktuellt är det mycket viktigt att:

När din förening får en faktura från TS angående fordonsregisteravgiften, buda mig omedelbart per tele/mail. Sannolikt kommer det dock inte några fakturor på ett tag, om ens någonsin. Som jag redan har skrivit om finns undantagsmöjligheten med i den proposition som riksdagen ska behandla i början av oktober.

Transportstyrelsen remiss

Senaste remissen från TS anlände i slutet av augusti. Det är två nya föreskrifter som handlar om olycks- och säkerhetsrapportering för järnväg samt för tunnelbana och spårväg. Föreskrifterna kommer att upphäva och ersätta JvSFS 2008:1 om olycks- och säkerhetsrapportering för järnväg samt JvSFS 2008:2 om olycksrapportering för tunnelbana och spårväg. Du hittar föreskriftsförslagen på

[http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Remisser/Remiss-om-olycks--och-sakerhetsrapportering/Förändringarna i de nya föreskrifterna](http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Remisser/Remiss-om-olycks--och-sakerhetsrapportering/Forandringarna%20i%20de%20nya%20foreskrifterna) jämfört med de äldre är mycket begränsade och innebär ett antal förenklingar. Remisstiden gick ut 9 september och MRO lämnade in ett remissvar. Det finns på hemsidan. Förutom MRO-ordförande har remissen också granskats av Lizette Hidlund (järnvägsdelen) och Thomas Lange (spårvägsdelen).

Säkerhetsseminarium

Som omnämndes i förra MRO-Aktuellt så anordnar MRO i höst/vinter ett säkerhetsseminarium. **Din förening bör snarast anmäla till MRO:s ordförande** (info@museibanorna.se) **den mest lämpliga personen att delta**. Mer detaljer om seminariet se förra MRO-Aktuellt.

Inbjudan till branschseminarium på Sveriges järnvägmuseum

Som omnämndes i förra MRO-Aktuellt så inbjuder Sveriges Järnvägmuseum, JHRF och MRO till årets seminarium för verkssamma i järnvägmuseibranschen.

Tid: Lördagen 29 oktober 2010, kl. 10.00 – 16.00 (ungefärlig sluttid)

Plats: Sveriges Järnvägmuseum, Gävle, konferensrummet

Seminariet är kostnadsfritt och museet bjuder på fika och lunch. Mer information om seminariet hittar du i förra MRO-Aktuellt. Anmälan skickar du senast 23/10 till någon av följande:

ragnar.hellborg@nuclear.lu.se

jonas@svartlok.se

Sprid information om seminariet till intresserade medlemmar i din förening.

MRO-AKTUELLT (9/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 15 september 2010

Vi ser fram emot ett aktivt deltagande.

Varmt välkomna!

Ragnar Hellborg / Jonas Svartlok / Robert Sjöo

Fedecrails nyhetsbrev

Update nr 16 har anlänt och finns på MRO-hemsida.

Arbetslivsmuseer

Ett nyhetsbrev har utkommit sedan förra MRO-Aktuellt. (Nyhetsbrevet ligger som pdf-filer på www.arbetsam.com) Här ser du innehållet i brevet:

Nyheter för Arbetslivsmuseer 2011-09-12

*Jädraås-Tallås Järnväg i Gästrikland blir Årets Arbetslivsmuseum 2011

*Söka pengar konferens - årets viktigaste konferens!

Föreningens verksamhet

Nedan följer på separata sidor (sidorna 3 till 7) styrelsens verksamhetsberättelse för tiden oktober 2010 till september 2011. Berättelsen kommer att föreläggas årsmötet den 1 oktober 2011.

Fedecrails styrelse

Fedecrails styrelse träffades i Helsingborg lördagen 10 september. Mötet förlades till Helsingborg med tanke på nästa års konferens i södra Sverige. MRO:s ordförande var inbjuden för att rapportera om vår arbetsgrupps hantering av TS-avgifter. På måndagen efter mötet besökte Fedecrail:s ordförande riksdagen och Näringsdepartementet tillsammans med en representant för JHRF:s styrelse. Ämnet var givetvis problemen för museitåg på Trafikverkets spår vid införandet av ERTMS i Sverige. JHRF anser sig nu ha "tillräckliga kanaler öppna till den lagstiftande och verkställande makten". Gott så.

MRO-AKTUELLT (9/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 15 september 2010

MRO:s verksamhet tiden oktober 2010 – september 2011

Nedan följer ett sammandrag av föreningens verksamhet mellan årsmötena 2010 och 2011. Flera detaljer om olika aktiviteter kan hittas i de olika protokoll som förts vid föreningsmöten samt i de tretton MRO-Aktuellt som utkommit under verksamhetsåret.

Möten

Höst- och årsmöte

Det nu gångna verksamhetsåret inleddes med att MRO höll sitt höst- och årsmöte på Lundsbrunns kurort med Skara-Lundsbrunns järnvägar som värd. Mötet var förlagt till helgen 2-3 oktober. Vid mötet omvaldes *Ragnar Hellborg* som ordförande. Till styrelseledamöter omvaldes *Johan Vinberg* och *Lars Granström*. Till revisor och revisorsuppleant valdes *Thomas Lange* (nyval) respektive *Sven Fernqvist* (omval). Till valberedning valdes *Per-Olof Söderpalm* (omval) och *Anders "Ante" Svensson* (nyval).

Vårmöte

MRO höll sitt vårmöte lördagen 12 mars i Alkärrshallen på Djurgården med Stockholms Spårvägar som värd.

Styrelsemöten

Styrelsen har träffats vid totalt fem möten under verksamhetsåret. Inga formella protokoll förs vid dessa möten, endast minnesanteckningar. Därutöver förekommer täta kontakter via e-post då behov uppstår.

Andra organisationer

JHRF

MRO och JHRF har kontakter både på styrelse- och på föreningsnivå. De två föreningsmötena förlades till samma plats och samma helg. Delar av mötena (dock

inte de formella årsmötena) hölls dessutom tillsammans. Därutöver kunde givetvis mat- och kaffeavbrotten användas för informella kontakter föreningarna, banorna och organisationerna emellan.

FEDECRAIL

Den europeiska paraplyorganisationen FEDECRAIL höll sitt årsmöte i Dresden under tre dagar (plus ett antal utfärdsdagar) i början av april. Under de tre konferensdagarna var MRO representerad genom sin ordförande samt under två av dagarna också genom sin kassör.

FEDECRAIL:s styrelse är givetvis välunderrättade om den situation som museijärnvägar i Sverige befinner sig i, när det gäller implementation av EU-regelverk i Sverige. Styrelsen bad därför MRO:s ordförande att närvara under en del av det styrelsemöte som hölls en av dagarna. Under mötet redogjorde MRO:s ordförande ingående för hur regering, riksdag och Transportstyrelsen hanterar regelverket visavi järnvägmuseivärlden. Efter genomgången beslöt styrelsen att dess ordförande – David Morgan från Storbritannien – ska sända ett brev till Sveriges ambassadör i London. I brevet – som avsändes i början av maj - påtalade Morgan att svenska regelverk för järnvägstrafik bör följa EU direktiven med avseende på undantag för museitrafik. I svaret från Näringsdepartementet - som kom i slutet på augusti - utfäster departementet lättnader för trafik på egen bana.

Till samtliga delegater vid årsmötet distribuerades FEDECRAIL-PASSPORT, en europeisk variant på vårt MRO-kort. Det blir andra året som detta testas efter flera års utredande. Med detta i handen kan innehavaren få förmåner då han besöker de föreningar i Europa som har anmält sitt deltagande. Tyvärr är antalet deltagande

MRO-AKTUELLT (9/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 15 september 2010

föreningar i Europa än så länge begränsat till totalt 29 järnvägar-museer-spårvägar. Svenskt deltagande utmärker sig dock. Hela 10 föreningar-museer i Sverige deltar!

Både Passport och Ungdoms-lägret (se nedan) hanteras inom FEDECRAIL:s styrelse av Sten Erson-Wester.

Två publikationer som distribueras av FEDECRAIL – *Update* och *Eastern Star* – finns tillgängliga på MRO:s hemsida.

Organisationer, myndigheter

Transportstyrelsen (TS)

Under året har MRO vid olika tillfällen utarbetat och lämnat in remissvar på sådana TS-remisser som berör museiverksamhet. (Alla remissvar finns på MRO:s hemsida.) Under hela året har en arbetsgrupp (bestående av ordföranden, Sven Fredén och Björn von Sydow) noggrant följt TS agerande vad beträffar avgifter. Vid ett tillfälle besöktes TS i Borlänge av två från arbetsgruppen. De för MRO mycket positiva överenskommelser som då träffades, bröts dessvärre några veckor senare. Detta meddelades till MRO:s ordförande per tele. I samma telesamtal nämnde TS-representanten att järnvägsavdelningens chef nu har för avsikt att försöka arrangera så att våra föreningar visserligen måste registrera sina fordon, men att de slipper registeravgiften. Dessvärre misslyckades även detta försök från järnvägsavdelningen. MRO:s vidare hantering av registerfrågan beskrivs nedan under rubriken Riksdag och regering.

I slutet av april anlände ”Remiss om Transportstyrelsens föreskrifter om behörighetsprövning av lokförare”. Remisstiden gick ut 17 maj och MRO sände in ett remissvar. I lagförslaget (som behandlas av riksdagen först 2 veckor efter remiss-

tidens utgång(!) står att museibanor ”kan” undantas. I TS utkast till föreskrifter står en hänvisning till den kommande lagen beträffande vilka som omfattas.

I mitten av maj kom nästa remiss från TS. Den behandlar andra steget i avgiftsinförelsen. (Första steget började ju gälla 1/1 2011) MRO granskade remissen och sände in ett remissvar. Detta andra steg kommer att omfatta ”tillståndsprövning, tillsyn, trafikplatsnamn och utbildningsplaner”. I konsekvensanalysen står: ”Transportstyrelsen har i förslaget valt att under 2012 undanta företag och föreningar, som bedriver museal verksamhet, från avgifter utöver de avgifter som infördes 2011.”

Senaste remissen från TS anlände i slutet av augusti. Det är två nya föreskrifter som handlar om olycks- och säkerhetsrapportering för järnväg samt för tunnelbana och spårväg. Föreskrifterna kommer att upphäva och ersätta JvSFS 2008:1 om olycks- och säkerhetsrapportering för järnväg samt JvSFS 2008:2 om olycksrapportering för tunnelbana och spårväg. Förändringarna i de nya föreskrifterna jämfört med de äldre är mycket begränsade och innebär ett antal förenklingar. MRO lämnade in ett remissvar.

Riksdag och regering

Den 14 oktober 2010 offentliggjordes regeringens proposition om TS avgifter. Björn von Sydow inlämnade med anledning av propositionen en motion. MRO:s arbetsgrupp (Fredén, Hellborg och von Sydow) har samrått kring utformningen av denna motion. Inriktningen på motionen – att museibanorna bör undantas från avgiftsuttag – sammanhänger med TS agerande beträffande fordonsregistret. MRO:s arbetsgrupp känner att TS inte säkert och långsiktigt kan stå för den välvilliga hållning man uttryckt till oss kring avgifterna.

MRO-AKTUELLT (9/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 15 september 2010

Ett ställningstagande av riksdag och regering i denna fråga anser vi därför behövs för att säkerställa museijärnvägarnas framtid.

Torsdagen 2 december sa riksdagen ja till regeringens förslag om avgifter. Före beslutet debatterade ett stort antal ledamöter regeringens proposition. Många ledamöter framhöll den börda avgifterna kommer att bli för museijärnvägarna. Björn von Sydow höll sista inlägget före beslutet. Slutresultatet av alla turer under hösten 2010, ledde till att från och med 1 januari 2011 införde TS avgifter för sin tillsynsverksamhet. För oss museijärnvägar som enbart bedriver kulturhistorisk verksamhet blir avgiften per timme 500 kronor, med en maximal kostnad på 5000 kronor per ärende. (Dessa summor skall jämföras med "normalavgiften" 1400 kr per timme och inget tak).

Den 29 mars offentliggjordes regeringens proposition "Behörighet för lokförare". Arbetsgruppen bistod von Sydow i utformandet av ett underlag till riksdagsmotion med anledning av propositionen. Motionen kom att ta upp dels lokförarproblematiken, dels på nytt fordonsregistreringen och dess avgifter. Under sista veckan i maj samlade MRO in statistiska uppgifter från föreningarna att användas av Björn von Sydow i riksdagsdebatten. Trafikuskottets behandling och beslut av regeringens proposition och av Björn von Sydows (och medmotionären Lennart Axelssons) motion blev en stor framgång för motionärerna och för MRO. Vid riksdagens debatt och beslut den 1 juni upprepades framgången enligt följande:

De nya behörighetskraven gäller inte fristående lokala och regionala järnvägsnät, tunnelbana eller spårvägar. Riksdagen sa ja till regeringens förslag med ett förtydligande. Riksdagen vill inte att reglerna för registrering av järnvägsinfrastruktur och järnvägsfordon ska gälla för museijärnvägar. Riksdagen gav regeringen i uppdrag att

återkomma med förslag på hur ett sådant undantag kan regleras.

I början av juli kom nästa proposition inom järnvägsområdet "Godkännande av järnvägsfordon och ansvar för underhåll". Denna proposition innehåller glädjande nyheter. Enligt propositionen ska järnvägs-lagen kompletteras med bestämmelser om godkännande av fordon. Vidare föreslås att det för alla järnvägsfordon utses en underhållsansvarig enhet. Kravet på underhållsansvarig gäller dock inte för museijärnvägsfordon. Dessutom har regeringen tagit in-tryck av Björn von Sydows motion, av trafikuskottets uttalande och av diskussionen i kammaren 1 juni. Under rubriken "Undantag från krav på registrering" står: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om undantag från krav på registrering. Vidare står det: Regeringen konstaterar, i likhet med trafikuskottet, att möjligheten finns att undanta museijärnvägar och museijärnvägsfordon från driftskompatibilitetsdirektivets tillämpning. Det gäller bland annat krav på registrering som regleras i direktivet. Regeringen delar också inställningen att särskilda hänsyn bör tas till museijärnvägsföreningarna och de knappa ekonomiska omständigheter dessa föreningar ofta verkar under.

Riksantikvarieämbetet (RAÄ)

MRO:s kassör deltog i december i det årliga uppföljningsmötet med RAÄ angående anslaget till arbetslivsmuseerna. Övriga deltagare representerade Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd, Arbetets Museum, Segelfartygsföreningen, Ångbåtsföreningen, JHRF m fl. För år 2011 är anslaget 6Mkr.

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) – Arbetets Museum

Såsom medlem i ArbetSam försöker MRO att delta i de träffar som anordnas av ArbetSam. Samarbetet inom ArbetSam med till exempel Segelfartygens förbund, Sveriges Ångbåtsförening, Sveriges Maritima Center är viktiga för MRO, frågeställningarna är många gånger likar-

MRO-AKTUELLT (9/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 15 september 2010

tade. Torsten Nilsson spelar en mycket viktig roll för detta samarbete.

Sveriges Järnvägmuseum

I samarbete mellan MRO, JHRF och museet anordnades "Tågsläpp" i mitten av april. Mer om detta arrangemang nedan.

Försäkringsarrangemang

Det nya avtal som vår försäkringsmäklare Marsh presenterade i början av förra verksamhetsåret har nu fungerat under ytterligare ett år. Detta nya avtal har betydligt bättre villkor än det förra. Det har tecknats med Folksam.

InfraNord

JHRF-MRO tecknade under början av verksamhetsåret avtal med InfraNord om att medlemsföreningarna ska kunna köpa övertaliga depåmaskiner. InfraNord, som är ett statligt bolag, tar betalt för det som avyttras och priset sätts genom förhandling.

Övrigt

Kurs i riskanalys och revision

Helgen 13-14 november hölls MRO:s kurs i riskanalys och revision. Peter Sjöquist, till vardags vid SJ stab Trafiksäkerhet, skötte undervisning på ett utomordentligt sätt. Tolv elever från sju olika MRO-föreningar är nu fullproppade med kunskap i dessa två ämnen.

Almedalen

Vid vårmötet diskuterades en idé från MRO:s arbetsgrupp att MRO skulle delta vid årets Almedalsvecka. Mötesdeltagarna ställde sig positiva till att delta. Vid JHRF:s årsmöte dagen efter beslöts att JHRF också ska planera för att delta. Det blir därför ett samarrangemang mellan MRO och JHRF.

Arrangemanget är viktigt för att hamra in hos beslutsfattare att järnvägmuseivärlden finns och utgör en viktig kultur- och

teknikbevarare. Tyvärr kostar det också pengar, t ex 4000 kronor per dygn för den plats där vårt blickfång (i form av en godsvagn) kommer att stå. Kostnaderna delas lika mellan MRO och JHRF. Genom frivilliga bidrag från många av MRO-föreningarna kunde arrangemanget genomföras. Almedalsvecka är ett stort arrangemang med över 1 400 olika evenemang. Under denna vecka finns de flesta av Sveriges beslutsfattare i Almedalen.

MRO-Aktuellt

Nyhetsbladet har under verksamhetsåret utkommit med 13 nummer (inklusive detta). Fyra nummer utkom under 2010, övriga 9 nummer under 2011. Antal sidor per nummer varierar mellan några få och upp till sju-åtta sidor. Utgivningen är något oregelbunden, den sker vid behov.

MRO-korten

MRO-korten för 2011 distribuerades med början under Hjulmarknaden i Stockholm i slutet av november 2010. Totalt har omkring 1300 kort distribuerats till de olika föreningarna.

MRO TRI-grupp

Gruppens bearbetning av remissynpunkter är till största delen avslutad. Ett regelverk om fjärrbevakade stationer håller på att utarbetas, och är till stor del klart. En riskanalys ska sedan göras innan Transportstyrelsen kontaktas.

Ungdomsläger

Årets FEDECRAIL ungdomsläger pågick under tiden 29 juli till 7 augusti. Det var förlagt till Polen och närmare bestämt till smalspårsjärnvägen i Novy Dwor i närheten av Gdansk. Åtta olika länder (inklusive Polen) sände deltagare till lägret. Av de 19 ungdomar som deltog kom 3 från Sverige. För de som anmälades genom MRO-föreningar bekostade MRO deltagaravgiften.

MRO-AKTUELLT (9/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 15 september 2010

Tågsläpp

Årets Tågsläpp ägde rum annandag påsk, den 25 april. I arrangemanget deltog 28 föreningar, 14 MRO och 14 JHRF (varav 3 stycken är med i båda riksorganisationerna) samt 3 st. som inte är med i någon av riksorganisationerna. Marknadsföringen skedde i form av helsidesannonser i Tåg-sommar 2011 samt på Järnvägmuseums Vänners hemsida. Annandag påsk var en mycket fin vårdag över hela landet, vilket gjorde att många besökare kom till våra aktiviteter. Hos de 14 föreningar som har lämnat in rapporter, har det varit 2 000 besökare. Tågsläpp tycks vara ett bra initiativ för att göra järnvägshobbyn populär.

Tågsommar

Liksom tidigare år har *Tågsommar* distribuerats via deltagande föreningar. Den har också sänts med som bilaga till vissa branschtidningar, till exempel *TÅG*.

Föreningen på spåret – Evenemangskalender

MRO prenumererar hos JärnvägsInfo-Förlaget på dessa två elektroniska "tidsskrifter" för sina medlemmars räkning.

Ragnar Hellborg
MRO:s ordförande